

การศึกษาพฤติกรรมตัวละครและภาพสะท้อนด้านความเชื่อที่ปรากฏในนวนิยาย เรื่อง กรงกรรม ของจุฬามณี

ชนินาถ ชำนาญพล¹, อรวี สีน้าอ้อม², จุติรดา เปรมปรี³

(วันรับบทความ: วันที่ 26 มีนาคม 2565, วันแก้ไขบทความ: วันที่ 10 พฤศจิกายน 2565, วันตอบรับบทความ: วันที่ 24 พฤศจิกายน 2565)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการศึกษาจากเอกสาร มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาพฤติกรรมตัวละครในนวนิยายเรื่อง กรงกรรม ของจุฬามณี (2) วิเคราะห์การใช้โวหารใน นวนิยายเรื่อง กรงกรรม ของจุฬามณี (3) วิเคราะห์ภาพสะท้อนด้านความเชื่อในนวนิยาย เรื่อง กรงกรรม ของจุฬามณี ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครที่มีบทบาทสำคัญในนวนิยาย เรื่อง กรงกรรม บทประพันธ์ของจุฬามณี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ตารางวิเคราะห์พฤติกรรมตัวละคร ตารางวิเคราะห์การใช้โวหาร และตารางวิเคราะห์ภาพสะท้อนความเชื่อ

ผลการวิจัยพบว่าการศึกษาพฤติกรรมตัวละครในนวนิยายเรื่อง กรงกรรม ของจุฬามณี โดยใช้หลักเบญจศีลในการศึกษาตัวละครทั้งหมด 5 ตัวละคร ได้แก่ แม่ย้อย เรณู กมล (อาชา) พิไล และติ่ม พบว่า พฤติกรรมตัวละครเรื่อง กรงกรรม ของจุฬามณี มีทำผิดหลักเบญจศีลพบมากที่สุด คือ เบญจศีลข้อที่ 4 วิเคราะห์การใช้โวหารในนวนิยาย เรื่อง กรงกรรม ของจุฬามณี พบว่า มีการใช้โวหารมากที่สุดคือ บรรยายโวหาร และวิเคราะห์ภาพสะท้อนความเชื่อในนวนิยาย เรื่องกรงกรรม ของจุฬามณี พบว่า ภาพสะท้อนความเชื่อในนวนิยายเรื่องกรงกรรม ของจุฬามณี มีภาพสะท้อนความเชื่อพบมากที่สุด คือ ภาพสะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับไสยศาสตร์

คำสำคัญ: พฤติกรรมตัวละคร, โวหาร, ภาพสะท้อนความเชื่อ, นวนิยายเรื่องกรงกรรม

ประเภทของบทความ: บทความวิจัย

¹นักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
e-mail: puyyuy309@gmail.com

²นักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

³อาจารย์ สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

The Study of Character Behaviors and Reflection on Beliefs Found in the Novel “Krongkam” Written by Chulamanee

Chaninart Chamnanphol¹, Oorawi Sinamoom², and Thitirada Prampree³

(Received Date: March 26, 2022; Revised Date: November 10, 2022; Accepted Date: 24 November, 2022)

Abstract

This research was qualitative research using a documentary research method. “The research objectives were to (1) study character’s behavior in the novel “Krongkam” written by Chulamanee, (2) analyze the use of writing styles in the novel “Krongkam” written by Chulamanee, and (3) analyze the reflection of belief in the novel “Krongkam” written by Chulamanee” The researchers studied and analyzed the behavior of the main characters in the novel “Krongkam” written by Chulamanee. Research instruments comprised three analysis tables regarding character behaviours, writing styles, and the reflection on beliefs found in the novel.

The findings showed that considering the rule of five precepts, negative character behaviours were most frequently found in the novel regarding making false speech. These behaviours related to the fourth precept. In accordance with writing styles, a narrative writing was most frequently used in the novel to describe situations, settings, and ideas. Additionally, considering the reflection on ideas regarding superstitions most frequently appeared in the novel.

Keywords: character's behavior, writing styles, The reflection of belief, The novel "Krongkam"

Type of Article: Research Article

¹Undergraduate Bachelor of Education, Program in Thai, Chaiyaphum Rajabhat University
e-mail: puypuy309@gmail.com

²Undergraduate Bachelor of Education, Program in Thai, Chaiyaphum Rajabhat University

³Instructor, Bachelor of Education, Program in Thai, Chaiyaphum Rajabhat University

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นวนิยายเป็นวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีที่เปรียบเสมือนกระจกเงาส่องสะท้อนสภาพจำลองของมนุษย์ที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อนำเสนอต่อผู้อ่าน มีอิทธิพลและบทบาทในชีวิตและสังคมของผู้ที่อ่านแทบทุกด้าน จึงทำให้นวนิยายได้รับความนิยมต่อผู้อ่านเป็นอย่างมาก ทำให้ผู้อ่านรู้สึกคล้อยตามตัวละครที่ผู้เขียนได้เขียนถ่ายทอดออกมาผ่านเหตุการณ์ พฤติกรรมตัวละครที่แสดงออกมา พฤติกรรมในที่นี้ หมายถึง การกระทำทุกอย่างของมนุษย์ กระทำโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตาม ไม่ว่าคนอื่นจะสังเกตการกระทำนั้นได้หรือไม่ก็ตาม และไม่ว่าการกระทำนั้นจะพึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์ก็ตาม ดังนั้น การคิด การตัดสินใจ การปฏิบัติตามหน้าที่ การละทิ้งหน้าที่ที่เป็นพฤติกรรมทั้งสิ้น Witchayapakorn (1994, p. 12) นวนิยาย ทำให้เรื่องราวต่าง ๆ น่าอ่าน ชวนให้ติดตามอย่างเพลิดเพลิน ผู้อ่านจะพึงพอใจและรู้สึกซาบซึ้ง เกิดอารมณ์สะเทือนใจไปตามเนื้อเรื่อง อารมณ์ของตัวละคร หรือจุดจบสำคัญของเรื่อง โดยใช้โวหารแสดงความนึกคิดออกมาโดยตรง หรือแฝงไว้ในเหตุการณ์ การทำพิธีกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการภาพสะท้อนความเชื่อของแต่ละบุคคล Satyawadhna (2018, p. 61) ซึ่งในนวนิยายปรากฏภาพสะท้อนของความเชื่อไว้ว่า หมายถึง การยอมรับข้อเสนออย่างใดอย่างหนึ่งว่าเป็นความจริง การยอมรับนี้อาจจะเกิดจากสติปัญญา เหตุผลหรือศรัทธา โดยไม่ต้องมีเหตุผลใด ๆ รองรับก็ได้ทั้งนี้บางอย่างอาจมีหลักฐานอย่างเพียงพอที่จะพิสูจน์ได้ หรืออาจจะไม่มีหลักฐานที่จะนำมาใช้พิสูจน์ให้เห็นจริงเกี่ยวกับสิ่งนั้นก็ได้ Srisajiang (1999, p. 88) สังคมไทยในปัจจุบัน กำลังเผชิญกับสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ การใช้ชีวิต ความเป็นอยู่ของมนุษย์มีความขัดแย้งกันสูง จึงทำให้สภาพสังคมที่มีการแข่งขันเพิ่มมากขึ้น อันมีเหตุมาจากการเจริญขึ้นของวัตถุต่าง ๆ จึงทำให้วิถีชีวิตของคนในสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลง จึงก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เห็นแก่ได้เห็นแก่ตัว อันมาจากความต้องการในผลประโยชน์ส่วนตนเพิ่มมากขึ้น จนทำให้คนเรานึก ถึงแต่วัตถุภายนอก จึงทำให้มีการแข่งขันกันในเรื่องต่าง ๆ จนลืมหรือละเลยที่จะนึกถึงสภาวะทางจิตใจ ในด้านของหลักธรรมที่ใช้ในการดำเนินชีวิตรวมไปถึงการตีกรอบชีวิตของลูก โดยมีสาเหตุมาจากการขาดเบญจศีลที่ควรปฏิบัติ จากปัญหาที่กล่าวมานั้นสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการแก้ไข โดยการกำหนดขอบเขตการดำเนินชีวิตนั้นคือ เบญจศีล ที่คนในสังคมพึงปฏิบัติร่วมกัน เพื่อเป็นบรรทัดฐานทางสังคม และการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข โดยพื้นฐานความเป็นมนุษย์นั้น ตามหลักธรรมในทางศาสนา โดยส่วนมากแล้วประชาชนชาวไทยนับถือศาสนาพุทธและศีลธรรมขั้นพื้นฐานที่พุทธศาสนิกชนต้องมี หรือฝึกอบรมให้มีในตน คือ ศีล 5 เพื่อเป็นเครื่องจรรเยียบทางด้านจิตใจ จากผลงานสร้างสรรค์นวนิยายเรื่องกรงกรรม ที่มีความสนุกสนาน โดดเด่น น่าติดตามเป็นอย่างมาก

ดังนั้น ความสำเร็จในนวนิยายเรื่องกรงกรรม ของจุฬามณี จึงได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เนื่องจากนวนิยายมีความตื่นเต้น ตื่นตา ตื่นใจ สนุกสนานเพลิดเพลินเป็นอย่างมาก ภายในเนื้อเรื่องได้รับการยกย่องว่า มีคุณค่าแก่การศึกษา ได้รับรางวัลชมเชยหนังสือดีเด่นประเภทนวนิยาย จากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สพฐ. พ.ศ. 2560 และนวนิยายเรื่องกรงกรรม ยังได้ถูกสร้างเป็นละครโทรทัศน์ ออกอากาศทางช่องไทยทีวีสีช่อง 3 ในปี พ.ศ. 2562 และได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก จากเหตุผลที่กล่าวมา ส่งผลให้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรม ตัวละคร การใช้โวหาร และภาพสะท้อนความเชื่อ ในนวนิยายเรื่อง กรงกรรม ของจุฬามณี ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้วิจัยและผู้สนใจศึกษาสามารถนำแนวคิดเกี่ยวกับหลักเบญจศีลที่ปรากฏผ่านพฤติกรรมของตัวละครในนวนิยายเรื่อง

กรงกรรม ของจุฬามณี ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์ได้ ผู้วิจัยและผู้สนใจศึกษาสามารถนำสำนวนโวหารไปประยุกต์ใช้ศึกษาวรรณกรรมต่าง ๆ ได้ จึงเป็นที่มาของการศึกษาในครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครในนวนิยายเรื่อง กรงกรรม ของจุฬามณี
2. เพื่อวิเคราะห์การใช้โวหารในนวนิยายเรื่อง กรงกรรม ของจุฬามณี
3. เพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนความเชื่อในนวนิยายเรื่อง กรงกรรม ของจุฬามณี

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

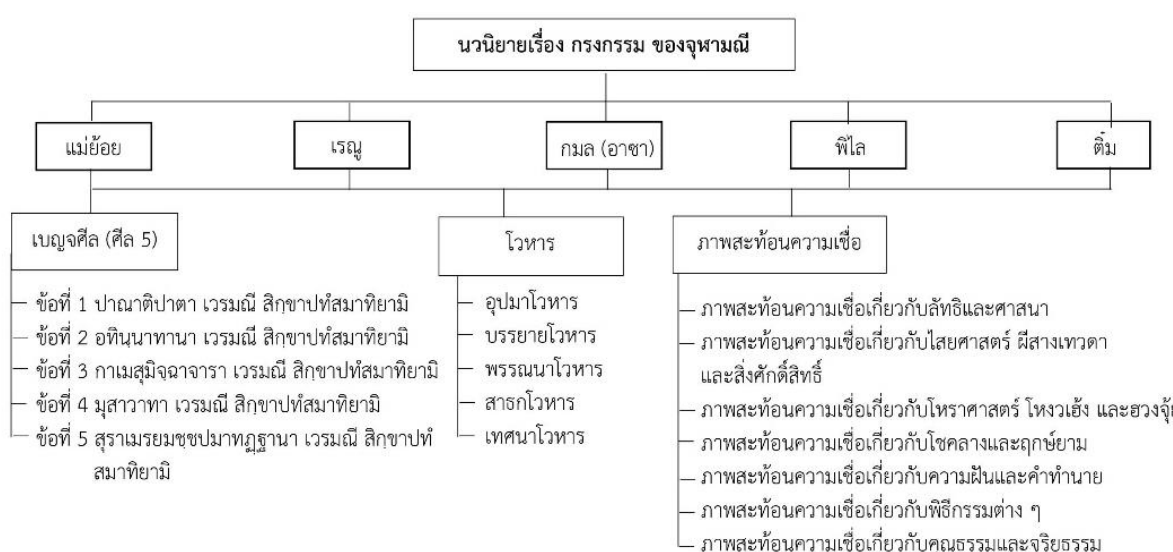
Sirilouwtrakul and Witchayapakorn (2019, pp. 57-62) ศึกษาเรื่อง การศึกษาบุคลิกภาพของตัวละครเอกชายในนวนิยายแปลชุดพิพัตต์ เซตส์ ของ อี แอล เจมส์ งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบุคลิกภาพของตัวละครเอกชายในนวนิยายแปลชุดพิพัตต์ เซตส์ของ อีแอล เจมส์โดยใช้ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ ซิกมันด์ฟรอยด์ ผลการวิจัยพบว่า บุคลิกภาพของตัวละครเอกชาย 2 แบบ คือ (1) บุคลิกภาพในฐานะผู้กระทำปรากฏ 3 แบบ คือ ซาติสต์ชอบบงการ และชอบเอาชนะ (2) บุคลิกภาพในฐานะผู้ถูกกระทำปรากฏ 3 แบบ คือ ปกปิดตัวตน แสดงความรักไม่เป็น และไม่ยอม มีครอบครัว บุคลิกภาพทั้งหมดที่ปรากฏนั้นมีสาเหตุมาจากภูมิหลังของตัวละครที่ทำให้ตัวละครแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมา นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบว่าตัวละครมีพัฒนาการทางบุคลิกภาพคือ การปรับตัวตามสถานการณ์และประสบการณ์ที่ประสบ ทำให้พฤติกรรมของตัวละครมีความสมเหตุสมผล และละครมีความสมจริงเหมือนมนุษย์ในสังคม

Endoo and Khattiya (2020, p. 37) ศึกษาเรื่อง สัปดาห์ดาบอดในเขาวงกต: การใช้โวหารภาษานำเสนอแนวคิดทางพระพุทธศาสนา งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การใช้โวหารภาษานำเสนอแนวคิดทางพระพุทธศาสนาในนวนิยายเรื่อง สัปดาห์ดาบอดในเขาวงกตของวีรพร นิติประภา ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีศึกษาเอกสารตามขั้นตอน คือ (1) สรุปรวและศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดพระพุทธศาสนาและการใช้โวหารภาษาในวรรณกรรม (2) ศึกษานวนิยายเรื่องสัปดาห์ดาบอดในเขาวงกตของวีรพร นิติประภา (3) วิเคราะห์การใช้โวหารภาษานำเสนอแนวคิดพระพุทธศาสนาในนวนิยายเรื่องสัปดาห์ดาบอดในเขาวงกตของวีรพร นิติประภา ตามแนวคิดและทฤษฎีการใช้โวหาร ของปาริฉัตร พยุงศ์ ตามประเด็นเกี่ยวกับบรรยายโวหารพรรณนาโวหาร เทศนาโวหาร อุปมาโวหาร และสาธกโวหาร และ (4) เสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์ผลของการศึกษาพบว่า วีรพร นิติประภาได้นำอุปมาโวหารมากที่สุดรองลงมา ได้แก่ บรรยายโวหาร พรรณนาโวหาร และเทศนาโวหาร ตามลำดับ อย่างไรก็ตามไม่พบว่ามีลักษณะการใช้สาธกโวหารภาษา

Hongbinbok and Kongsirira (2018, pp. 123-126) ศึกษาเรื่อง โลภทัศน์เหนือธรรมชาติที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง มนต์กาหลง ของหยกบุรพา งานวิจัยฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาโลกทัศน์เหนือธรรมชาติ ที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง มนต์กาหลง ของหยกบุรพา ผลการวิจัยพบว่า โลภทัศน์ที่พบในเรื่องมนต์กาหลง มี 3 ด้าน ได้แก่ ไสยศาสตร์ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ และศาสนา ซึ่งด้านไสยศาสตร์ มีโลกทัศน์ที่พบ 3 ประเภท คือ คาถาอาคม เครื่องรางของขลัง และฤกษ์ยาม คาถาอาคม สามารถปลุกเสก สิ่งของธรรมดาให้กลายเป็นของศักดิ์สิทธิ์ได้ เครื่องรางของขลัง ช่วยให้แคล้วคลาดปลอดภัยจากอันตราย และฤกษ์ยาม มีความเชื่อว่า การประกอบพิธีกรรม จะราบรื่นหรือประสบผลสำเร็จ

ได้ต้องทำในฤกษ์ยามที่ดี โลกทัศน์เกี่ยวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ มีโลกทัศน์ที่พบ 2 ประเภท คือ เทพและร่างทรง โดยเชื่อว่า เทพสามารถช่วยดลบันดาลสิ่งที่ขอให้สำเร็จได้ ส่วนร่างทรง เชื่อว่า คนที่จะมาเป็นร่างทรงนั้น เทพจะเลือกจากบุคคลที่เคยมีความผูกพันกันมาในอดีตโลกทัศน์เกี่ยวกับศาสนา พบโลกทัศน์ 2 ประเภท คือ กฎแห่งกรรม และบุพเพสันนิวาส ความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมเชื่อว่าใครทำอะไรย่อมได้รับสิ่งนั้นกลับคืน ไม่มีใครสามารถหลีกเลี่ยงกรรมที่ตนก่อ ส่วนในด้านความเชื่อเรื่องบุพเพสันนิวาสเชื่อกันว่า คนที่เป็นคู่ครองกันได้ ในอดีตชาติต้องเคยเป็นคู่กันมาก่อน ในภพปัจจุบัน จึงได้เกิดมาเป็นเนื้อคู่กันอีก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตข้อมูล

ผู้วิจัยเลือกศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ (qualitative research) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แบบวิเคราะห์พฤติกรรมตัวในนวนิยาย วิเคราะห์การใช้โวรหาร และวิเคราะห์การสะท้อนความเชื่อในนวนิยายเรื่อง ครงกรรม ของจุฬามณี เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่สะท้อนเบญจศีล ที่ปรากฏในตัวละคร เก็บรวบรวมข้อมูลโวรหารที่ตัวละครใช้ และเก็บรวบรวมข้อมูลที่สะท้อนความเชื่อของตัวละคร ในนวนิยายเรื่องครงกรรมของจุฬามณี โดยมุ่งศึกษาในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1.1 เบญจศีล

- 1) ปาณาติปาตา เวรมณี สิกขาปทํสมาธิยามิ หมายถึง เว้นจากการฆ่าสัตว์มีชีวิต
- 2) อทินนาทานา เวรมณี สิกขาปทํสมาธิยามิ หมายถึง เว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้
- 3) กาเมสุมิจจาจารา เวรมณี สิกขาปทํสมาธิยามิ หมายถึง เว้นจากการประพฤติดิในกาม

4) มุสาวาทา เวมณี สิกขาปทิสมาทียามิ หมายถึง เว้นจากการพูดเท็จ

5) สุราเมรยชุปมาทฐานา เวมณี สิกขาปทิสมาทียามิ หมายถึง เว้นจากการดื่มน้ำเมา คือ สุราเมรยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท

1.2 พฤติกรรมตัวละครในนวนิยายเรื่องกรงกรรม โดยเจาะจงตัวละครดังนี้

- 1) ย้อย อัครรุ่งเรืองกิจ
- 2) เรณู
- 3) กมล อัครรุ่งเรืองกิจ (อาซา)
- 4) พิไล
- 5) ตีม

1.3 โวหาร

1) พรรณนาโวหาร หมายถึง การเรียบเรียงข้อความโดยให้รายละเอียดเกี่ยวกับบุคคล สิ่งของ ธรรมชาติ สภาพแวดล้อม ตลอดจนความรู้สึกต่าง ๆ ของผู้เขียน โดยเน้นให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ความรู้สึกร่วมกับผู้เขียน

2) บรรยายโวหาร หมายถึง การเขียนอธิบายหรือบรรยายเหตุการณ์ที่เป็นข้อเท็จจริงตามลำดับเหตุการณ์ เป็นการเขียนตรงไปตรงมา ไม่เอนเอียง มุ่งความชัดเจนเพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ความเข้าใจ

3) อุปมาโวหาร หมายถึง การเขียนเป็นสำนวนเปรียบเทียบที่มีความคล้ายคลึงกันเพื่อทำให้อ่านเกิดความเข้าใจลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยการเปรียบเทียบสิ่งของที่เหมือนกันเปรียบเทียบโดยโยงความคิดไปสู่อีกสิ่งหนึ่ง หรือเปรียบเทียบข้อความตรงกันข้ามหรือข้อความที่ขัดแย้งกัน

4) เทศนาโวหาร หมายถึง การเขียนอธิบาย ชี้แจงให้ผู้อ่านเข้าใจ ชี้ให้เห็นประโยชน์หรือโทษของเรื่องที่กล่าวถึง เป็นการชักจูงให้ผู้อื่นคล้อยตาม เห็นด้วยหรือเพื่อแนะนำสั่งสอนปลุกใจหรือเพื่อให้ออกคิดคติเตือนใจผู้อ่าน

5) สาธกโวหาร หมายถึง การหยิบตัวอย่างมาอ้างอิงประกอบการอธิบายเพื่อสนับสนุนข้อความที่เขียนไว้ให้ผู้อ่านเข้าใจ และเกิดความเชื่อถือ

1.4 ความเชื่อ

1) ความเชื่อเกี่ยวกับลัทธิและศาสนา เช่น เชื่อในเรื่องการทำสมาธิเพื่อรักษาโรค เชื่อในพลังอำนาจของพระเจ้า เชื่อในเรื่องนรก-สวรรค์ เชื่อในเรื่องบาป-บุญ คำพ่อแม่ชาติหน้าปากจะเท่ารู้เข็มน

2) ความเชื่อเกี่ยวกับไสยศาสตร์ ผีसाงเทวดา และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เช่น เชื่อในเรื่องคาถา อาคม การทำเสน่ห์ การเสกตะปูเข้าท้อง การเสกอะคราะห์ เชื่อในเรื่องผีบ้านผีเรือน ผีปอบ ผีแม่หม้าย หรือเชื่อในเรื่องเครื่องรางของขลัง บั้งไฟพญานาค หรือสิ่งที่มีปาฏิหาริย์ต่าง ๆ

3) ความเชื่อเกี่ยวกับโหราศาสตร์ โหงวเฮ้งและฮวงจุ้ย เช่น เชื่อในเรื่องของการดูดวงชะตา ดูลายมือ เชื่อในเรื่องบุคลิกลักษณะสัมพันธ์กับชีวิต หรือสิ่งแวดล้อมที่ทำงานและที่อยู่อาศัยสัมพันธ์การดำเนินชีวิต

4) ความเชื่อเกี่ยวกับโชคกลางและฤกษ์ยาม เช่น เชื่อในเรื่องของการไม่ตัดผมในวันพุธ การไม่เดินทางไกลถ้าจิ้งจกทัก หรือการหาฤกษ์ยามสำหรับการทำงานมงคลต่าง ๆ

5) ความเชื่อเกี่ยวกับความฝันและคำทำนายฝัน เช่น เชื่อว่าถ้าฝันว่าเห็นงูจะได้เนื้อคู่ ถ้าฝันว่าฟันหักญาติผู้ใหญ่จะเสียชีวิต ฝันเห็นคนตาย จะเป็นการต่ออายุ

6) ความเชื่อเกี่ยวกับพิธีกรรมต่าง ๆ เช่น การแห่นางแมวขอฝน การทำบุญขึ้นบ้านใหม่ งานบุญต่าง ๆ

7) ความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งที่ควรทำและสิ่งที่ไม่ควรทำ เช่น ห้ามนอนหันหัวไปทางทิศตะวันตกเอาไม่กวาดตักน้ำชีวิตจะไม่เจริญ กินข้าวเกลี้ยงจานจะได้แฟนสวยหรือหล่อ ห้ามปลูกต้นลำต้นทม ระกำ ไว้ในบ้าน ให้ปลูกต้นมะยม มีคนนิยมชมชอบ ปลูกขนุน จะทำให้มีผู้สนับสนุนค้าจุน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตารางวิเคราะห์พฤติกรรมตัวละคร หมายถึง บันทึกข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละคร ซึ่งปรากฏในตัวละครเอกของนวนิยายเรื่องกรรมกรรม ของจุฬามณี

ตารางวิเคราะห์การใช้โวหาร หมายถึง บันทึกข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์โวหาร ซึ่งปรากฏในตัวละครเอกของนวนิยายเรื่อง กรรมกรรม ของจุฬามณี

ตารางวิเคราะห์ภาพสะท้อนความเชื่อ หมายถึง บันทึกข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ภาพสะท้อนความเชื่อ ซึ่งปรากฏในตัวละครเอกของนวนิยายเรื่องกรรมกรรม ของจุฬามณี

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย มีเครื่องมือดังนี้

3.1 พฤติกรรมตัวละคร

- 1) เบญจศีล ข้อที่ 1 ปาณาติปาตา เวรมณี สิกขาปทสมาทียามิ หมายถึง เว้นจากการฆ่าสัตว์มีชีวิต
- 2) เบญจศีล ข้อที่ 2 อทินนาทานา เวรมณี สิกขาปทสมาทียามิ หมายถึง เว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้
- 3) เบญจศีล ข้อที่ 3 กาเมสุมิฉฉาจารา เวรมณี สิกขาปทสมาทียามิ หมายถึง เว้นจากการประพฤตินอกกาม
- 4) เบญจศีล ข้อที่ 4 มุสาวาทา เวรมณี สิกขาปทสมาทียามิ หมายถึง เว้นจากการพูดเท็จ
- 5) เบญจศีล ข้อที่ 5 สุราเมรยมชชพมาทฐฐานา เวรมณี สิกขาปทสมาทียามิ หมายถึง เว้นจากการดื่มน้ำเมา คือ สุราเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท

3.2 การใช้โวหาร

- 1) พรรณนาโวหาร จากการวิเคราะห์ตัวละครที่สะท้อนการใช้โวหาร พรรณนาโวหาร หมายถึง การเรียบเรียงข้อความโดยให้รายละเอียดเกี่ยวกับบุคคล สิ่งของ ธรรมชาติ สภาพแวดล้อม ตลอดจนความรู้สึกต่าง ๆ ของผู้เขียน โดยเน้นให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ความรู้สึกร่วมกับผู้เขียน
- 2) บรรยายโวหาร จากการวิเคราะห์ตัวละครที่สะท้อนการใช้โวหาร บรรยายโวหาร หมายถึง การเขียนอธิบายหรือบรรยายเหตุการณ์ที่เป็นข้อเท็จจริงตามลำดับเหตุการณ์ เป็นการเขียนตรงไปตรงมา ไม่เินย้อมุ่งความชัดเจนเพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ความเข้าใจ
- 3) อุปมาโวหาร จากการวิเคราะห์ตัวละครที่สะท้อนการใช้โวหาร อุปมาโวหาร หมายถึง การเขียนเป็นสำนวนเปรียบเทียบที่มีความคล้ายคลึงกันเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยการเปรียบเทียบสิ่งของที่มีเหมือนกันเปรียบเทียบโดยโยงความคิดไปสู่อีกสิ่งหนึ่ง หรือเปรียบเทียบข้อความตรงกันข้ามหรือข้อความที่ขัดแย้งกัน

4) เทคนาโวหาร จากการวิเคราะห์ตัวละครที่สะท้อนการใช้โวหาร เทคนาโวหาร หมายถึง การเขียนอธิบาย ชี้แจงให้ผู้อ่านเข้าใจ ชี้ให้เห็นประโยชน์หรือโทษของเรื่องที่กล่าวถึง เป็นการชักจูงให้ผู้อื่นคล้อยตาม เห็นด้วย หรือเพื่อแนะนำสั่งสอนปลุกใจหรือเพื่อให้ข้อคิดคติเตือนใจผู้อ่าน

5) สาธกโวหาร จากการวิเคราะห์ตัวละครที่สะท้อนการใช้โวหาร สาธกโวหาร หมายถึง การหยิบตัวอย่างมาอ้างอิงประกอบการอธิบายเพื่อสนับสนุนข้อความที่เขียนไว้ให้ผู้อ่านเข้าใจ และเกิดความเชื่อถือ

3.3 ความเชื่อ

- 1) ความเชื่อเกี่ยวกับลัทธิและศาสนา
- 2) ความเชื่อเกี่ยวกับไสยศาสตร์ ผีसाงเทวดา และสิ่งศักดิ์สิทธิ์
- 3) ความเชื่อเกี่ยวกับโหราศาสตร์ โหงวเฮ้ง และฮวงจุ้ย
- 4) ความเชื่อเกี่ยวกับโชคลางและฤกษ์ยาม
- 5) ความเชื่อเกี่ยวกับความฝันและคำทำนายฝัน
- 6) ความเชื่อเกี่ยวกับพิธีกรรมต่าง ๆ
- 7) ความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งที่ควรทำและสิ่งที่ไม่ควรทำ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นเก็บและรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมข้อมูลที่พบในนวนิยายเรื่องกรรมกรรม ของจุฬามณี โดยศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมตัวละคร

2) วิเคราะห์บทบรรยายและ บทสนทนา เพื่อวิเคราะห์นวนิยายเรื่องกรรมกรรม ของจุฬามณี โดยศึกษาวิเคราะห์หลักเบญจศีล โวหารและภาพสะท้อนความเชื่อ

3) สรุปผลการวิจัยโดยใช้วิธีพรรณนาความเกี่ยวกับพฤติกรรมตัวละคร

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ออกแบบเครื่องมือเป็นตารางวิเคราะห์พฤติกรรมตัวละคร ตารางวิเคราะห์การใช้โวหาร และตารางวิเคราะห์ภาพสะท้อนความเชื่อ

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครและภาพสะท้อนความเชื่อที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง กรรมกรรม ของจุฬามณี มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัยดังต่อไปนี้

1. ศึกษาพฤติกรรมตัวละครในนวนิยายเรื่องกรรมกรรม ของจุฬามณี โดยใช้หลักเบญจศีล ในการศึกษาตัวละครทั้งหมด 5 ตัวละคร ได้แก่ แม่ยาย เรณู กมล (อาชา) พิไล และติ่ม พบว่าพฤติกรรมตัวละครเรื่องกรรมกรรมของจุฬามณี มีการทำผิดหลักเบญจศีลพบมากที่สุด คือ เบญจศีล ข้อที่ 4 มุสาวาทา เวมณี สิกขาปทสมาธิยามิ รองลงมาคือ เบญจศีลข้อที่ 2 อทินนาทานา เวมณี สิกขาปทสมาธิยามิ รองลงมาคือ เบญจศีลข้อที่ 3 กาเมสุมิจฉา จารา เวมณี สิกขาปทสมาธิยามิ รองลงมาคือ เบญจศีลข้อที่ 1 ปาณาติปาตา เวมณี สิกขาปทสมาธิยามิ และทำผิดหลักเบญจศีล ที่พบน้อยที่สุด คือ เบญจศีลข้อที่ 5 สุราเมรยมชฺชพมาพญฐานา เวมณี สิกขาปทสมาธิยามิ

2. วิเคราะห์การใช้โวหารในนวนิยายเรื่องกรงกรรม ของจุฬามณี โดยการวิเคราะห์ตัวละครทั้งหมด 5 ตัวละคร ได้แก่ แม่ย้อย เรณู กมล (อาชา) พิไล และติ่ม พบว่า การใช้โวหารในนวนิยายเรื่อง กรงกรรม ของจุฬามณี มีการใช้โวหารมากที่สุดคือ บรรยายโวหาร รองลงมาคือ เทศนาโวหาร รองลงมาคือ อุปมาโวหาร รองลงมาคือ พรรณาโวหาร และโวหารที่พบน้อยที่สุด คือ สาธกโวหาร

3. วิเคราะห์ภาพสะท้อนความเชื่อในนวนิยายเรื่องกรงกรรม ของจุฬามณี โดยการวิเคราะห์ตัวละครทั้งหมด 5 ตัวละคร ได้แก่ แม่ย้อย เรณู กมล (อาชา) พิไล และติ่ม พบว่าภาพสะท้อนความเชื่อในนวนิยายเรื่องกรงกรรม ของจุฬามณี มีภาพสะท้อนความเชื่อพบมากที่สุด คือ ภาพสะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับไสยศาสตร์ ผีสงฆ์เทวดาและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ รองลงมาคือ ภาพสะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับพิธีกรรมต่าง ๆ รองลงมาคือ ภาพสะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับโซคลางและฤกษ์ยาม ภาพสะท้อนที่พบน้อยที่สุดคือ ภาพสะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับลัทธิและศาสนาและภาพสะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับความฝันและคำทำนาย และภาพสะท้อนความเชื่อที่ไม่ปรากฏ คือ ภาพสะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับโหราศาสตร์ โหงวเฮ้ง และฮวงจุ้ย และภาพสะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งที่ควรทำและสิ่งที่ไม่ควรทำ

การอภิปรายผล

1. ศึกษาพฤติกรรมตัวละครในนวนิยายเรื่องกรงกรรม ของจุฬามณี ผู้วิจัยได้ศึกษาพฤติกรรมตัวละครในนวนิยายเรื่อง กรงกรรม ของจุฬามณี โดยใช้หลักเบญจศีล ได้แก่ เบญจศีลข้อที่ 1 ปาณาติปาตา เวรมณี สิกขาปทํสมาதியามิ เบญจศีลข้อที่ 2 อทินนาทานา เวรมณี สิกขาปทํสมาதியามิ เบญจศีลข้อที่ 3 กาเมสุมิจจาจารา เวรมณี สิกขาปทํสมาதியามิ เบญจศีลข้อที่ 4 มุสาวาทา เวรมณี สิกขาปทํสมาதியามิ และเบญจศีลข้อที่ 5 สุราเมรยมชชปมาทฏฐานา เวรมณี สิกขาปทํสมาதியามิ พบว่า ตัวละครประพฤติผิดหลักเบญจศีลมากที่สุดคือ เบญจศีลข้อที่ 4 มุสาวาทา เวรมณี สิกขาปทํสมาதியามิ รองลงมาคือ เบญจศีลข้อที่ 2 อทินนาทานา เวรมณี สิกขาปทํสมาதியามิ รองลงมาคือ เบญจศีลข้อที่ 3 กาเมสุมิจจาจารา เวรมณี สิกขาปทํสมาதியามิ รองลงมาคือ เบญจศีลข้อที่ 1 ปาณาติปาตา เวรมณี สิกขาปทํสมาதியามิ และเบญจศีลที่พบน้อยคือ เบญจศีลข้อที่ 5 สุราเมรยมชชปมาทฏฐานา เวรมณี สิกขาปทํสมาதியามิ ซึ่งสอดคล้องกับ Sirilouwtrakul and Witchayapakorn (2019, pp. 57-62) ศึกษาเรื่อง การศึกษาบุคลิกภาพของตัวละครเอกชายในนวนิยายแปลชุดพิพัตต์ เซตส์ ของ อี แอล เจมส์ งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบุคลิกภาพของตัวละครเอกชายในนวนิยายแปลชุดพิพัตต์ เซตส์ของ อีแอล เจมส์ โดยใช้ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์ ผลการวิจัยพบว่า ตัวละครมีพัฒนาการทางบุคลิกภาพคือมีการปรับตัวตามสถานการณ์และประสบการณ์ที่พบเจอทำให้พฤติกรรมของตัวละครมีความสมเหตุสมผล และตัวละครมีความสมจริงเหมือนมนุษย์ในสังคม ซึ่งประพฤติผิดหลักเบญจศีลได้

2. วิเคราะห์การใช้โวหารในนวนิยายเรื่องกรงกรรม ของจุฬามณี ผู้วิจัยได้วิเคราะห์การใช้โวหารในนวนิยายเรื่องกรงกรรม ของจุฬามณี โดยวิเคราะห์โวหารแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ อุปมาโวหาร บรรยายโวหาร พรรณาโวหาร สาธกโวหาร และเทศนาโวหาร ผลการวิจัยพบว่าตัวละครมีการใช้โวหารที่พบมากที่สุดคือ บรรยายโวหาร รองลงมาคือ เทศนาโวหาร รองลงมาคือ อุปมาโวหาร รองลงมาคือ พรรณาโวหาร และโวหารที่พบน้อยที่สุดคือ สาธกโวหาร ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัยของ Endoo and Khattiya (2020, p. 37) ศึกษาเรื่อง ไล่เดือนตาบอดในเขาวงกต: การใช้โวหารภาษานำเสนอแนวคิดทางพระพุทธศาสนา ผลการวิจัยพบว่าไล่เดือนตาบอดในเขาวงกตของ วีรพร นิติประภา ใช้อุปมาโวหารมากที่สุด

3. วิเคราะห์ภาพสะท้อนความเชื่อในนวนิยายเรื่องกรงกรรม ของจุฬามณี ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ภาพสะท้อนความเชื่อในนวนิยายเรื่องกรงกรรม ของจุฬามณี โดยวิเคราะห์ภาพสะท้อนความเชื่อแบ่งออกเป็น 7 ประเภท ได้แก่ (1) ภาพสะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับลัทธิและศาสนา (2) ภาพสะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับไสยศาสตร์ ผีसाงเทวดา และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ (3) ภาพสะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับโหราศาสตร์ โหงวเฮ้ง และฮวงจุ้ย (4) ภาพสะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับโชคกลางและฤกษ์ยาม (5) ภาพสะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับความฝันและคำทำนาย (6) ภาพสะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับพิธีกรรมต่าง ๆ และ (7) ภาพสะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งที่ควรทำและสิ่งที่ไม่ควรทำ พบว่า ตัวละครมีภาพสะท้อนความเชื่อที่พบมากที่สุดคือ ภาพสะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับไสยศาสตร์ ผีสางเทวดาและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ รองลงมาคือ ภาพสะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับพิธีกรรมต่าง ๆ รองลงมาคือ ภาพสะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับโชคกลางและฤกษ์ยาม ภาพสะท้อนที่พบน้อยที่สุดคือ ภาพสะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับลัทธิและศาสนาและภาพสะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับความฝันและคำทำนาย และภาพสะท้อนความเชื่อที่ไม่ปรากฏคือ ภาพสะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับโหราศาสตร์ โหงวเฮ้ง และฮวงจุ้ยและภาพสะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งที่ควรทำและสิ่งที่ไม่ควรทำ ซึ่งสอดคล้องกับ Hongbinbok and Kongsirira (2018, pp. 123-126) ศึกษาเรื่อง โลกทัศน์เหนือธรรมชาติที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง มนต์กาหลง ของหยกบุรพา งานวิจัยฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาโลกทัศน์เหนือธรรมชาติที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง มนต์กาหลง ของหยกบุรพา ผลการวิจัยพบว่า โลกทัศน์ที่พบในเรื่องมนต์กาหลงมี 3 ด้าน พบมากที่สุด คือ ด้านไสยศาสตร์มีโลกทัศน์ที่พบ 3 ประเภท คือ คาถาอาคม เครื่องรางของขลังและฤกษ์ยาม คาถาอาคมสามารถปลุกเสกสิ่งธรรมดาให้กลายเป็นของศักดิ์สิทธิ์ได้ เครื่องรางของขลังช่วยให้แคล้วคลาดปลอดภัยจากอันตราย ซึ่งสะท้อนให้เห็นความเชื่อในแต่ละยุคสมัยว่าคนไทยมีค่านิยมความเชื่อในด้านไสยศาสตร์ คาถาอาคม และเครื่องรางของขลัง

ข้อเสนอแนะ

1. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะโวหาร ดังนั้น ผู้วิจัยสามารถทำการศึกษาภาพพจน์ที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องกรงกรรม ของจุฬามณี เพื่อควบคู่กับโวหารเพิ่มเติมไปด้วย
2. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยควรศึกษากลวิธีในการแตงนวนิยายเรื่องกรงกรรม ของจุฬามณี เพื่อเป็นการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม

References

- Endoo, P., & Khatiya, K. (2020). *The blind earthworm in the Maze: A language use in terms of expressions presenting buddhism concepts*. [Master thesis, Rajamangala University of Technology Isan] (in Thai)
- Hongbinbok, W., & Kongsirira, S. (2018). Supernatural Worldviews in Yok Burapa's Novel: Monkalong. *Journal of Liberal Arts Maejo University*, 6(2), 111-127. (in Thai)
- Satyawadhna, C. (2018). *Open the sky for literature*. Bangkok: Nuan Chan. (in Thai)
- Sirilouwtrakul, S., & Witchayapakorn, K. (2019). A study on the male central characters' personalities in E. L. James' the Fifty Shades trilogy. *Journal of Liberal Arts, Rangsit University*, 14(2), 53-63. Retrived from <https://rsujournals.rsu.ac.th/index.php/jla/article/view/1085> (in Thai)

Srisajjang, S. (1999). *Meaning of faith*. Retrived from

<https://www.novabizz.com/NovaAce/Intelligence/Beliefs.html> (in Thai)

Witchayapakorn, K. (1994). *Fundamentals of the study of short stories and novels*. Phitsanulok:

Naresuan University. (in Thai)